Parlament Europejski
2019–2024

Komisja Kontroli Budżetowej

2023/0807(NLE)

27.9.2023

PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie powołania Bettiny Michelle Jakobsen na członkinię Trybunału Obrachunkowego
(C9-0332/2023 – 2023/0807(NLE))

Komisja Kontroli Budżetowej

Sprawozdawca: Victor Negrescu

SPIS TREŚCI

Strona

PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 3

ZAŁĄCZNIK 1: ŻYCIORYS BETTINY MICHELLE JAKOBSEN.....4

ZAŁĄCZNIK 2: ODPOWIEDZI BETTINY MICHELLE JAKOBSEN NA PYTANIA ZAWARTE W KWESTIONARIUSZU 7

PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie powołania Bettiny Michelle Jakobsen na członkinię Trybunału Obrachunkowego
(C9-0332 – 2023/0807(NLE))

(Konsultacja)

Parlament Europejski,

– uwzględniając art. 286 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którym Rada skonsultowała się z Parlamentem (C9-0332),

– uwzględniając art. 129 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0000/2023),

A. mając na uwadze, że pismem z 8 września 2023 r. Rada zasięgnęła opinii Parlamentu w sprawie powołania Bettiny Michelle Jakobsen na członkinię Trybunału Obrachunkowego;

B. mając na uwadze, że Komisja Kontroli Budżetowej Parlamentu Europejskiego oceniła kwalifikacje Bettiny Michelle Jakobsen, zwłaszcza pod kątem wymogów określonych w art. 286 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; mając na uwadze, że w ramach procedury oceny komisja otrzymała życiorys Bettiny Michelle Jakobsen, jak również odpowiedzi na przedstawione jej w kwestionariuszu pytania;

C. mając na uwadze, że komisja przesłuchała następnie Bettinę Michelle Jakobsen 12 października 2023 r.; podczas przesłuchania kandydatka wygłosiła oświadczenie wstępne, a następnie udzieliła odpowiedzi na pytania członków komisji;

1. wydaje pozytywną/negatywną opinię w sprawie propozycji Rady dotyczącej powołania Bettiny Michelle Jakobsen na członkinię Trybunału Obrachunkowego;

2. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej decyzji Radzie oraz do wglądu Trybunałowi Obrachunkowemu, jak również pozostałym instytucjom Unii Europejskiej i organom kontroli w państwach członkowskich.

ZAŁĄCZNIK 1: ŻYCIORYS BETTINY MICHELLE JAKOBSEN

Wykształcenie

Tytuł magistra zarządzania publicznego, Uniwersytet Kopenhaski i Copenhagen Business School, 2012 r.

KIOL – Kurs zarządzania publicznego, tytuł

magistra prawa (rocznik 2004/2005), Uniwersytet

Kopenhaski, 1990 r.

Dyplom umożliwiający kształcenie na poziomie uniwersyteckim – specjalizacja w językach nowożytnych, 1982 r.

Zatrudnienie

Duńska członkini Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w okresie od 1 września 2015 r. do 28 lutego 2024 r.

Zastępczyni kontrolera generalnego w duńskim Krajowym Urzędzie

Kontroli, 2005–2015; dyrektorka duńskiego Krajowego Urzędu Kontroli,

2002–2005

Kontrolerka w Międzynarodowej Komisji Obrachunkowej NATO, Kwatera Główna NATO, Bruksela, Belgia, 1997–

2002

Specjalna doradczyni w duńskim Krajowym Urzędzie

Kontroli, 1996–1997; kierowniczka sekcji w duńskim

Krajowym Urzędzie Kontroli, 1990–1996

Doświadczenie zawodowe

Duńska członkini Europejskiego Trybunału Obrachunkowego od 1 września 2015 r. do 28 lutego 2024 r.

Od września 2015 r. do maja 2016 r.: członkini Izby I (Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych), a następnie członkini Izby III (Działania zewnętrzne UE, bezpieczeństwo i sprawiedliwość).

Od maja 2018 r.: przewodnicząca Izby III i członkini Komitetu Administracyjnego Trybunału Obrachunkowego.

Od czerwca 2016 r. do czerwca 2020 r: członkini Komitetu ds. Jakości Kontroli.

1

Członkini odpowiedzialna za jeszcze nieopublikowane/trwające kontrole w zakresie:

1. inicjatywy „Spotlight”: wspólnej inicjatywy UE i ONZ na rzecz walki z przemocą wobec kobiet i dziewcząt na całym świecie (publikacja sprawozdania specjalnego planowana na 11 września 2023 r.)
2. Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji

Członkini odpowiedzialna za następujące opublikowane sprawozdania specjalne:

3. Sprawozdanie specjalne nr 27/2022: Wsparcie UE na rzecz współpracy transgranicznej z państwami sąsiadującymi
4. Sprawozdanie specjalne nr 05/2022: Cyberbezpieczeństwo instytucji, organów i agencji UE: poziom przygotowania ogólnie nieadekwatny do zagrożeń
5. Sprawozdanie specjalne nr 19/2021: Europol – cenne wsparcie w zwalczaniu przemytu migrantów mimo niewystarczającego wykorzystywania źródeł danych i pomiaru rezultatów
6. Sprawozdanie specjalne nr 20/2019: Unijne systemy informacyjne wspierające kontrole graniczne – narzędzie efektywne, lecz wymagające bardziej aktualnych i kompletnych danych
7. Sprawozdanie specjalne nr 32/2018: Kryzysowy fundusz powierniczy UE dla Afryki – narzędzie elastyczne, lecz niewystarczająco ukierunkowane
8. Sprawozdanie specjalne nr 27/2018: Instrument Pomocy dla Uchodźców w Turcji – przydatne wsparcie, lecz konieczne są dalsze usprawnienia, aby zapewnić lepsze wykorzystanie środków
9. Sprawozdanie specjalne nr 14/2018: Europejskie centra doskonałości ds. substancji chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych – niezbędne są dalsze postępy
10. Sprawozdanie specjalne nr 15/2018: Wzmocnienie zdolności sił bezpieczeństwa wewnętrznego w Nigrze i Mali – ograniczone i powolne postępy
11. Sprawozdanie specjalne nr 07/2018: Unijna pomoc przedakcesyjna dla Turcji – jak dotąd przyniosła jedynie ograniczone rezultaty
12. Sprawozdanie specjalne nr 11/2017: Unijny fundusz powierniczy „Bêkou” na rzecz Republiki Środkowoafrykańskiej – pomimo pewnych niedociągnięć początki budzą nadzieję
13. Sprawozdanie specjalne nr 09/2017: Wsparcie unijne na rzecz zwalczania handlu ludźmi w Azji Południowej i Południowo-Wschodniej
14. Sprawozdanie specjalne nr 34/2016: Zwalczanie marnotrawienia żywności – szansa dla UE na poprawę efektywności gospodarowania zasobami w łańcuchu dostaw żywności
15. Sprawozdanie specjalne nr 30/2016: Skuteczność unijnego wsparcia na rzecz sektorów priorytetowych w Hondurasie
16. Sprawozdanie specjalne nr 18/2016: Unijny system certyfikacji zrównoważonych ekologicznie biopaliw
17. Sprawozdanie specjalne nr 06/2016: Programy zwalczania, kontroli i monitorowania chorób zwierząt

Zastępczyni kontrolera generalnego w duńskim Krajowym Urzędzie Kontroli, 2005–2015

Kontrole finansowe, kontrole zgodności i kontrole wykonania zadań w różnych duńskich ministerstwach, gminach i regionach. Zarządzanie dyrektorami oraz około 50 kontrolerami i pracownikami.

Odpowiedzialność za sporządzanie sprawozdań dla Komitetu Rachunków Publicznych Parlamentu w sprawie kontroli rachunków państwowych.

Dyrektorka w duńskim Krajowym Urzędzie Kontroli, 2002–2005

Odpowiedzialność za kontrole finansowe i kontrole zgodności czterech ministerstw. Zarządzanie 17 kontrolerami i pracownikami.

Kontrolerka w Międzynarodowej Komisji Obrachunkowej NATO, 1997–2002

Pierwsza obywatelka Danii na takim stanowisku od 27 lat i pierwsza kobieta zatrudniona jako kontrolerka w NATO. Praca polegająca na prowadzeniu kontroli finansowych, kontroli zgodności, kontroli wykonania zadań i kontroli infrastruktury w odniesieniu do różnych organizacji i projektów NATO.

Kierowniczka sekcji i specjalna doradczyni w duńskim Krajowym Urzędzie Kontroli, 1990–1997

Kontrole finansowe, kontrole zgodności i kontrole wykonania zadań w różnych ministerstwach i instytucjach Rady Nordyckiej

Inne doświadczenie międzynarodowe

2011–2015: członkini Komitetu Kontroli i Audytu Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) w Luksemburgu

2014–2015: członkini Komisji Obrachunkowej Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego (EFI) w Luksemburgu

2012–2015: przewodnicząca Komitetu Kontroli i Audytu w Radzie Europy w Strasburgu

2007–2015: wiceprzewodnicząca i przewodnicząca Komitetu Standardów Zawodowych INTOSAI (PSC), który opracowuje standardy kontroli publicznej mające zastosowanie do krajowych urzędów kontroli na całym świecie

ZAŁĄCZNIK 2: ODPOWIEDZI BETTINY MICHELLE JAKOBSEN NA PYTANIA ZAWARTE W KWESTIONARIUSZU

Wykonywanie obowiązków: zdobyte doświadczenia i przyszłe zobowiązania

1. Jakie są Pani największe osiągnięcia jako członkini Trybunału Obrachunkowego? Jakie były największe niepowodzenia?

W ciągu ostatnich ośmiu lat jako członkini Trybunału Obrachunkowego wnosiłam wkład w prace Trybunału w kilku różnych obszarach oraz pełniąc kilka różnych ról, np.:

- jako przewodnicząca Izby III (wybrana w maju 2018 r. i ponownie wybrana w latach 2020 i 2022) przydzielam prace w Izbie i nadzoruję je, w ścisłej współpracy z dyrektorem Izby i moimi współpracownikami.
- Jestem aktywną członkinią Komitetu Administracyjnego Trybunału. W tym charakterze uczestniczę również w licznych procedurach rekrutacyjnych i przyczyniam się do znacznego wzrostu liczby kobiet na stanowiskach kierowniczych w Trybunale.
- Przez dwie kadencje byłam członkinią Komitetu ds. Jakości Kontroli w strukturach Trybunału, na którym to stanowisku wnosiłam wkład w ciągły rozwój metodyki kontroli prowadzonych przez Trybunał i przeprowadzałam kontrole jakości wielu sprawozdań specjalnych w różnych izbach kontroli.
- Nieustannie opowiadam się za wydajną, etyczną i przejrzystą administracją sektora publicznego, z silnymi mechanizmami rozliczalności i kontroli.

Jeśli chodzi o niepowodzenia, to nie doświadczyłam ich zbyt wiele podczas mojej pracy w Trybunale. Żałuję jednak, że w ostatnich latach nie byliśmy w stanie uwzględnić wniosku Parlamentu o szczegółową ocenę działu WRF „Globalny wymiar Europy”.

Kadra zarządzająca często ma do czynienia z sytuacją, w której jest kilka rzeczy, które chciałaby zrobić, ale ze względu na ograniczone zasoby musi dokonywać trudnych wyborów i nadawać priorytet tym działaniom, które prawdopodobnie zapewnią najlepszy stosunek jakości do ceny. Powinniśmy jednak zawsze być otwarci na ponowną ocenę strategicznych wyborów w miarę upływu czasu i rozwoju okoliczności. W związku z tym obecnie pracujemy nad szczegółową oceną globalnego wymiaru Europy od 2024 r., i wykorzystaniem oszczędności związanych ze stopniowym wycofywaniem Europejskich Funduszy Rozwoju (EFR).

2. Jakie są najważniejsze doświadczenia zdobyte w obszarze Pani kwalifikacji/rezultaty osiągnięte w ramach Pani obowiązków oraz zadań kontrolnych?

Jako członkini Trybunału byłam odpowiedzialna za 16 opublikowanych sprawozdań specjalnych:

21/2023: Inicjatywa „Spotlight” na rzecz wyeliminowania przemocy wobec kobiet i dziewcząt – Pomimo ambitnych założeń oddziaływanie jest dotychczas niewielkie

27/2022: Wsparcie UE na rzecz współpracy transgranicznej z państwami sąsiadującymi Udzielono cennej pomocy, lecz realizację działań rozpoczęto z dużym opóźnieniem, a ich koordynacja wymaga usprawnienia

05/2022: Cyberbezpieczeństwo instytucji, organów i agencji UE: poziom przygotowania ogólnie nieadekwatny do zagrożeń

19/2021: Europol – cenne wsparcie w zwalczaniu przemytu migrantów mimo niewystarczającego wykorzystywania źródeł danych i pomiaru rezultatów

20/2019: Unijne systemy informacyjne wspierające kontrole graniczne – narzędzie efektywne, lecz wymagające bardziej aktualnych i kompletnych danych

32/2018: Kryzysowy fundusz powierniczy UE dla Afryki – narzędzie elastyczne, lecz niewystarczająco ukierunkowane

27/2018: Instrument Pomocy dla Uchodźców w Turcji – przydatne wsparcie, lecz konieczne są dalsze usprawnienia, aby zapewnić lepsze wykorzystanie środków

14/2018: Europejskie centra doskonałości ds. substancji chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych – niezbędne są dalsze postępy

15/2018: Wzmocnienie zdolności sił bezpieczeństwa wewnętrznego w Nigrze i Mali – ograniczone i powolne postępy

07/2018: Unijna pomoc przedakcesyjna dla Turcji – jak dotąd przyniosła jedynie ograniczone rezultaty

11/2017: Unijny fundusz powierniczy „Bêkou" na rzecz Republiki Środkowoafrykańskiej – pomimo pewnych niedociągnięć początki budzą nadzieję

09/2017: Wsparcie unijne na rzecz zwalczania handlu ludźmi w Azji Południowej i Południowo-Wschodniej

34/2016: Zwalczanie marnotrawienia żywności – szansa dla UE na poprawę efektywności gospodarowania zasobami w łańcuchu dostaw żywności

30/2016: Skuteczność unijnego wsparcia na rzecz sektorów priorytetowych w Hondurasie

18/2016: Unijny system certyfikacji zrównoważonych ekologicznie biopaliw

06/2016: Programy zwalczania, kontroli i monitorowania chorób zwierząt.

Jak wynika z tej listy, moje zadania kontrolne obejmowały wiele interesujących i różnorodnych zagadnień, a każde z nich zaowocowało nowymi spostrzeżeniami w odpowiednich obszarach polityki.

Miałam zaszczyt pracować z wieloma wykwalifikowanymi osobami i zespołami kontrolnymi. Współpracowałam też z kilkoma różnymi dyrekcjami generalnymi Komisji. Preferuję bezpośrednią komunikację z jednostkami kontrolowanymi i kolegium Trybunału. Zawsze staram się być konstruktywną i uczciwą rozmówczynią.

Czas spędzony w Trybunale nauczył mnie, jak ważną rolę odgrywa czujna ochrona naszych uprawnień kontrolnych i zgłaszanie wszelkich naruszeń tych uprawnień.

Jestem również głęboko przekonana, że uwagi i wnioski z kontroli pozostają w naszej gestii i

nie powinny podlegać negocjacjom ani naciskom zewnętrznym. Chociaż istnieje większe prawdopodobieństwo, że zalecenia z kontroli wywrą wpływ, jeśli zostaną zaakceptowane, uważam, że w niektórych sytuacjach rozsądniej jest, abyśmy jako niezależni kontrolerzy zewnętrzni przyjęli, że jednostki kontrolowane mają odmienne poglądy, i pozostali przy swoim zdaniu. W takich okolicznościach zasadnicze znaczenie ma wsparcie ze strony Parlamentu – w kilku przypadkach doprowadziło ono do wdrożenia zaleceń, które początkowo nie zostały zaakceptowane. Do takiego wniosku doszłam na wczesnym etapie i pozostaję wierna tej zasadzie, również gdy weryfikuję sprawozdania moich współpracowników i je komentuję.

3. Jaką wartość dodaną wniesie Pani do Trybunału Obrachunkowego podczas swojej drugiej kadencji lub w szczególności w dziedzinie, za którą byłaby Pani odpowiedzialna? Czy chciałaby Pani zmienić zakres swoich obowiązków? Co Panią motywuje?

Moim celem na nową kadencję byłoby to, by nadal wykorzystywać moje ponad 30-letnie doświadczenie w dziedzinie kontroli, aby wspierać należyte zarządzanie finansami wszystkich funduszy UE oraz przeprowadzać solidne i konstruktywne kontrole, które zapewniają obywatelom UE wartość dodaną.

Wykorzystując doświadczenia, które zgromadziłam w obszarze działań zewnętrznych, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, stanowiącym dla UE źródło wielu wyzwań i zagrożeń, chciałabym kontynuować pracę w tej dziedzinie, ponieważ wierzę, że wciąż mogę się wiele nauczyć i wnieść.

Motywuje mnie możliwość dokonywania zmian oraz praca z osobami, które aktywnie angażują się w dyskusje, dzielą się swoją wiedzą, budują ducha zespołu i współpracują w duchu kolegialności. Mnie i zespół w moim gabinecie motywuje również to, że moi współpracownicy z Izby darzą mnie zaufaniem i wspierają jako przewodniczącą Izby III od 2018 r.

4. W jaki sposób upewnia się Pani, że osiągnięte zostały zaplanowane cele kontroli danego zadania kontrolnego? Czy kiedykolwiek znalazła się Pani w sytuacji, w której nie wykonała Pani zadania kontrolnego, i jakie były tego przyczyny? Jaki jest Pani sposób działania w tego typu kontrowersyjnych sytuacjach?

Myślę, że większość kontrolerów doświadczyła sytuacji, w której zadanie kontrolne nie mogło zostać wykonane zgodnie z planem lub w której istniało bezpośrednie ryzyko, że tak się stanie.

Z mojego doświadczenia wynika, że kluczem do udanej kontroli jest dokładne przygotowanie oraz wczesny dialog z jednostką kontrolowaną na temat takich kwestii jak kryteria kontroli, prawdopodobne źródła dowodów, harmonogram kontroli i rozliczanie z wdrożenia ustaleń. Chociaż można przygotować się na wiele ewentualności, trzeba jednak pozostać otwartym na nieoczekiwane zdarzenia; być elastycznym, gdy zmienią się okoliczności, i być gotowym do zmiany podejścia kontrolnego, jeśli zajdzie taka potrzeba. Wiele nauczyła nas pod tym względem pandemia COVID-19. Na szczęście do tej pory byłam w stanie, wraz z moimi zespołami kontrolnymi w Trybunale, osiągnąć wszystkie nasze cele kontroli.

Przyznaję jednak, że nasza ostatnia kontrola, dotycząca inicjatywy „Spotlight” na rzecz wyeliminowania przemocy wobec kobiet i dziewcząt, nie należała do najłatwiejszych. Problemy, które napotkaliśmy, obejmowały wyzwania dotyczące naszych uprawnień

kontrolnych, braku współpracy, ograniczeń związanych z COVID-19 oraz wybuchu epidemii eboli w kraju misji. Chociaż służby Komisji były ogólnie bardzo chętne do współpracy, dokumentacja od partnera wykonawczego napływała bardzo wolno, co spowodowało szereg opóźnień. Na pewnym etapie, gdy nasze misje na miejscu miały wkrótce się rozpocząć, całkowicie zablokowano nam dostęp. Byłam zmuszona wstrzymać rozpoczęcie misji i rozważyć wraz z moim zespołem kontrolnym, czy możliwe jest kontynuowanie kontroli w rozsądnym czasie, czy też będziemy musieli z niej zrezygnować lub ograniczyć jej zakres.

Starania, aby rozwiązać problemy, nie dawały rezultatu, dlatego postanowiłam podjąć ostatnią próbę i skontaktować się osobiście z odpowiedzialnym komisarzem. Podkreśliłam, że jeśli nasz dostęp nie zostanie natychmiast przywrócony, będziemy musieli przerwać kontrolę i poinformować, że niemożliwe jest wyciągnięcie wniosków na temat efektywności i skuteczności inicjatywy o wartości 500 mln EUR, ponieważ nasze uprawnienia kontrolne nie są respektowane.

Na szczęście komisarz zadziałał szybko i skutecznie, dzięki czemu mogliśmy wznowić prace i ostatecznie osiągnąć wszystkie cele kontroli.

5. Jeśli zostałaby Pani przyjęta na drugą kadencję i, hipotetycznie, objęłaby Pani funkcję przewodniczącej Izby w Trybunale Obrachunkowym, jak przewodziłaby Pani pracom, by wyznaczyć jej priorytety? Proszę podać dwa lub trzy przykłady obszarów, na których należy skupić uwagę w przyszłości.

Jako przewodnicząca Izby III od 2018 r. do dzisiaj wypracowałam podejście polegające na ścisłej współpracy z dyrekcją i dalszym inwestowaniu w silne struktury zarządzania wiedzą w Izbie.

Kiedy po raz pierwszy wybrano mnie na stanowisko przewodniczącej, zorganizowałam szereg nieformalnych strategicznych spotkań dyskusyjnych z udziałem członków Izby, podczas których ocenialiśmy zasięg kontroli z ostatnich lat, przyjęte podejście i wyciągnięte wnioski. Uzgodniliśmy pewne korekty i wskazaliśmy obszary/tematy, którym chcielibyśmy nadać wyższy priorytet. Przykładowo w większym stopniu skupiliśmy się na tematach związanych z migracją i dążyliśmy do przeprowadzania kontroli o nieco szerszym zakresie, w tym kontroli tematycznych zamiast (pojedynczych) „kontroli krajowych". Od tego czasu rozszerzyliśmy również nasze działania w obszarze bezpieczeństwa i sprawiedliwości, a ostatnio także w dziedzinie obronności.

Wprowadziłam także procedurę, dzięki której członkowie Izby angażowali się wcześniej w proces programowania. Wprowadziłam spotkania, podczas których pracownicy przedstawiają członkom Izby oddolne pomysły dotyczące kontroli, dzięki czemu proces ten stał się bardziej dynamiczny i przejrzysty zarówno dla pracowników, jak i członków Izby.

Patrząc z mojej obecnej perspektywy jako przewodniczącej Izby III i szerokiego portfolio kontroli, którym możemy się poszczycić, obszary, które chciałabym szerzej zgłębić, obejmują takie tematy jak cyberbezpieczeństwo UE, ponieważ cyberataki na dużą skalę stały się częstszym i bardziej złożonym zagrożeniem. Wpływ wsparcia UE w obszarach takich jak prawa człowieka i praworządność to również tematy, które uważam za ważne i w przypadku których pandemia COVID-19 mogła przyczynić się do regresu.

6. Jeśli miałaby Pani wybrać zadania kontrolne, mając na uwadze przygotowanie rocznego planu prac Trybunału Obrachunkowego, na jakiej podstawie

dokonałaby Pani wyboru spośród wykazu priorytetów otrzymanych od Parlamentu lub komisji CONT?
Co zrobiłaby Pani w sytuacji, gdy priorytet polityczny nie odpowiada ocenie ryzyka działalności Unii Europejskiej sporządzonej przez Trybunał Obrachunkowy?

Warto przypomnieć, że jako niezależna instytucja kontrolna związana postanowieniami Traktatu Trybunał ma prawo, a także obowiązek opracowywania własnego rocznego programu prac. W procesie tym bierzemy pod uwagę szereg różnych czynników, np. zagrożenia związane z polityką, istotność, czas/dojrzałość, zasięg kontroli, prawdopodobny wpływ przeprowadzenia kontroli i zainteresowanie ze strony zainteresowanych stron. Elementy te mogą prowadzić do niespójnych wniosków. W ostatecznym rozrachunku ustalenie priorytetów między wieloma różnymi tematami i obszarami, które możemy poddać kontroli, sprowadza się do naszego profesjonalnego osądu.

W tym procesie decyzyjnym prowadzimy szeroko zakrojone konsultacje z różnymi zainteresowanymi stronami, w szczególności z Parlamentem Europejskim.

Liczba otrzymywanych przez nas wniosków o przeprowadzenie kontroli zewnętrznych (z samej tylko listy Konferencji Przewodniczących Komisji) jest jednak znacznie wyższa niż liczba kontroli, które możemy przeprowadzić każdego roku. Niektóre propozycje, choć bardzo istotne z politycznego punktu widzenia, mogą dotyczyć obszarów jeszcze niegotowych na kontrolę lub gdzie nie jest ona jeszcze wykonalna. Na przykład: choć istnieje już strategia polityczna, to wydatki są jeszcze niewielkie, lub może być potrzebna ocena, która wykracza poza nasz mandat kontrolny. W takich przypadkach nawiązałabym współpracę z Konferencją Przewodniczących Komisji/Komisją Kontroli Budżetowej, aby zbadać, czy można ustalić konkretny zakres kontroli, który byłby zarówno wykonalny z naszej perspektywy, jak i uwzględniałby priorytety polityczne Parlamentu Europejskiego.

Zarządzanie portfolio, metody pracy i rezultaty

7. Terminowe sporządzanie dobrej jakości i treściwych sprawozdań ma kluczowe znaczenie.

– Jak zadbałaby Pani o to, by dane wykorzystywane podczas kontroli były wiarygodne, a wnioski nie były nieaktualne?

Profesjonalne standardy kontroli wymagają od kontrolerów potwierdzenia dowodów uzyskanych z różnych źródeł lub za pomocą różnych metod. Zazwyczaj opieramy się na triangulacji dowodów kontrolnych, np. potwierdzając dane ze sprawozdań Komisji z danymi uzyskanymi z innych źródeł (takich jak państwa członkowskie, partnerzy wykonawczy i beneficjenci) i uzupełniając je wywiadami i kontrolami na miejscu.

Wykonujemy kilka kroków w celu zapewnienia, by nasze ustalenia nie stały się nieaktualne do czasu ich ogłoszenia. Jednym z istotnych warunków sporządzenia odpowiedniego sprawozdania, zawierającego trafne zalecenia, jest przeprowadzenie kontroli we właściwym czasie. Jeśli kontrolę przeprowadzimy zbyt wcześnie, wydatki będą zazwyczaj niewielkie, a dostępne dane na temat wykonania zadań ograniczone. Z drugiej strony, jeśli poczekamy do zakończenia wdrażania programu, możemy uzyskać więcej danych, ale istnieje większe prawdopodobieństwo, że nasze ustalenia będą wydawać się nieaktualne w momencie publikacji sprawozdania.

Niewystarczająca jakość lub dostępność danych to niestety dość typowe ustalenia figurujące w naszych sprawozdaniach z kontroli. W takich przypadkach naszym zadaniem jako kontrolerów jest poinformowanie o stwierdzonych przez nas ograniczeniach danych lub ich niewiarygodności, ustalenie przyczyn takiego stanu rzeczy i wydanie zaleceń na przyszłość.

– **Jak poprawiłaby Pani jakość i trafność zaleceń?**

Przez lata Trybunał nie szczędził czasu i starań na udoskonalanie zaleceń pokontrolnych. Zmniejszyliśmy ich liczbę, aby skupić się bardziej na tych elementach, które mogą wnieść największą wartość dodaną. Omawiamy potencjalne zalecenia z jednostkami kontrolowanymi na wczesnym etapie, często zaczynając od dłuższej listy potencjalnych zaleceń i badając każde z nich pod kątem trafności, wykonalności i opłacalności. Oceniamy również nasze możliwości ich monitorowania, tj. co spodziewamy się znaleźć za trzy lata?

Uważam, że przebyliśmy długą drogę, jeśli chodzi o poprawę jakości i trafności naszych zaleceń pokontrolnych. Trudne może być jednak określenie ich opłacalności. Myślę więc, że w tym aspekcie możemy nadal zdobywać wiedzę i doświadczenie. Chciałabym też widzieć więcej zaleceń, w których wskazuje się konkretne obszary/sposoby obniżenia kosztów administracyjnych. Co więcej, wciąż jesteśmy w fazie, którą nazwałabym „uczeniem się przez działanie”, jeśli chodzi o określanie sposobów optymalizacji wykorzystania „instrumentów opartych na wynikach”.

8. Celem reformy Trybunału Obrachunkowego jest nawiązanie silniejszej relacji odpowiedzialności między zespołem kontrolnym a członkiem pełniącym rolę sprawozdawcy.

– **Biorąc pod uwagę swoje doświadczenie, czy uważa Pani, że członkowie powinni być bardziej zaangażowani w prace kontrolne?**

Członkowie Trybunału mają różne doświadczenie, umiejętności i kompetencje. To samo dotyczy pracowników naszych gabinetów i faktycznych kontrolerów Trybunału. Zadania kontrolne mogą być mniej lub bardziej złożone, a jednostki kontrolowane mniej lub bardziej wrażliwe. Jednocześnie zespoły kontrolne mają różne rozmiary, poziomy doświadczenia i możliwości. Elementy te wpływają na poziom wsparcia i zaangażowania, jakiego od nas potrzebują. Podejście zakładające jednakowe zaangażowanie członków w zadania kontrolne nie byłoby, moim zdaniem, optymalne.

Nie uważam, że członkowie powinni mikrozarządzać swoimi zespołami kontrolnymi. Z mojego doświadczenia wynika, że ludzie rozwijają się, gdy pozwala im się wziąć odpowiedzialność i zapewnia przestrzeń do wykonywania ich zadań. Uważam jednak, że członkowie, a zwłaszcza ich gabinety, muszą wykazywać pewien minimalny poziom zaangażowania w kontrole, za które są odpowiedzialni. Powinno to obejmować co najmniej ich aktywny udział w dyskusjach z zespołem kontrolnym na etapie planowania, aktualizacje i dyskusje na kluczowych etapach podczas kontroli, udział w spotkaniach służących wyciąganiu wniosków i udzielanie jasnego mandatu do przeprowadzenia procedury kontradyktoryjnej.

– **Czy zmieniłaby Pani współpracę z zespołem kontrolnym? Jeśli tak, w jaki sposób?**

Uważam, że moje obecne podejście do pracy z zespołami kontrolnymi oraz doświadczenie i

udział mojego gabinetu dobrze się sprawdziły, a zatem nie widzę szczególnego powodu, by zmieniać to podejście. Jak jednak zauważyłam powyżej, moje podejście opiera się na pewnym poziomie elastyczności, który uwzględnia specyfikę indywidualnego zadania kontrolnego i skład zespołu kontrolnego. Zazwyczaj na początku wyjaśniam, jakie są moje oczekiwania pod względem zaangażowania (zarówno mojego, jak i mojego gabinetu), dowiaduję się, czy koordynator zadania ma jakieś szczególne preferencje lub potrzeby, uzgadniam linie i częstotliwość komunikacji itp.

9. Jak według Pani można byłoby udoskonalić i unowocześnić funkcjonowanie, programowanie i pracę (cykl kontroli) Trybunału Obrachunkowego? Na podstawie pierwszej kadencji proszę przedstawić pozytywny i negatywny aspekt pracy Trybunału Obrachunkowego.

Uważam, że obszarem, w którym warto byłoby wprowadzić dalsze usprawnienia i uproszczenia, są nasze procedury programowania. Chociaż w ostatnich latach podjęto pewne działania, aby uelastycznić nasz program prac, w tym kroki w kierunku uczynienia go wieloletnim, wciąż pozostaje jeszcze wiele do zrobienia. Obecny proces programowania jest nadal długotrwały, wymaga znacznych zasobów i w pewnym stopniu jest związany tradycyjnymi schematami dotyczącymi tego, gdzie rozmieszczamy nasze zasoby kontrolne.

Zauważamy, że potrzebne jest dalsze zwiększanie wykorzystania danych i narzędzi informatycznych w naszej pracy kontrolnej. Podobnie dostrzegam również potrzebę zwiększenia naszych wewnętrznych możliwości i umiejętności projektowania graficznego, ponieważ wysokiej jakości ilustracje mogą być bardzo skutecznym narzędziem komunikacji podczas przedstawiania naszych uwag z kontroli.

Jednym z pozytywnych aspektów organizacji Trybunału jest to, że opiera się ona na kolegialności. Jako członkowie wszyscy mamy równy głos, a wiele różnych kompetencji i perspektyw, które oferujemy, pomaga wzbogacić nasze debaty i uczynić kolegium Trybunału czymś więcej niż „sumą jego członków”.

Jednym z negatywnych aspektów, niebędącym rzadkością w przypadku instytucji o takiej wielkości i strukturze izbowej, jest ryzyko wykształcenia hermetycznego sposobu myślenia. Chociaż przeprowadzona w 2016 r. reforma Trybunału miała na celu sprawienie, by stał się on organizacją bardziej elastyczną, opartą na zadaniach, umożliwiającą szybsze reagowanie na zmieniające się otoczenie i bardziej elastyczne wykorzystanie zasobów, cel ten był bardzo trudny do osiągnięcia w praktyce.

10. Zgodnie z postanowieniami Traktatu Trybunał jest zobowiązany pomagać Parlamentowi w sprawowaniu funkcji kontrolnej w zakresie wykonania budżetu w celu wzmocnienia nadzoru publicznego nad wydatkami ogólnymi oraz zwiększenia ich skuteczności.

– Jak w oparciu o doświadczenie z pierwszej kadencji usprawniłaby Pani współpracę między Trybunałem Obrachunkowym a Parlamentem Europejskim (Komisją Kontroli Budżetowej) w zakresie kontroli budżetu UE?

Stały, otwarty i konstruktywny dialog między Trybunałem a Komisją Kontroli Budżetowej (CONT) ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia, by nasze sprawozdania z kontroli spełniały potrzeby komisji CONT w ramach procedury udzielania absolutorium.

Aby nasze sprawozdania miały maksymalny wpływ, muszą być postrzegane zarówno jako istotne, jak i terminowe. Kiedy Parlament Europejski omawia nasze sprawozdania podczas wysłuchań, kiedy powstają dokumenty robocze, a nasze wnioski i zalecenia uzyskują poparcie, stanowi to nieocenioną pomoc w optymalizacji wpływu naszych sprawozdań.

Miałam to szczęście, że przedstawiłam dużą liczbę sprawozdań specjalnych komisji CONT, a także innym komisjom Parlamentu Europejskiego. Mam nadzieję, że nadal będę to robić i że komisja CONT będzie omawiać jak największą liczbę sprawozdań i zwracać na nie uwagę opinii publicznej.

– **Jak można wzmocnić relacje między Trybunałem Obrachunkowym a krajowymi instytucjami kontrolnymi?**

W art. 287 ust. 3 TFUE nakłada się na Trybunał obowiązek współpracy z krajowymi instytucjami kontrolnymi na zasadzie wzajemnego zaufania, przy jednoczesnym zachowaniu niezależności każdego z tych podmiotów.

Z mojego doświadczenia wynika, że Komitet Kontaktowy Europejskich Najwyższych Organów Kontroli jest dobrym forum dla tego rodzaju współpracy. Regularne spotkania służące omówieniu tematów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania sprzyjają tworzeniu więzi i kontaktów, które można wykorzystać, gdy pojawia się potrzeba zdobycia wiedzy o nowych zagadnieniach i obszarach, np. kontroli Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, w której ważną rolę odgrywają zarówno Trybunał, jak i krajowe instytucje kontrolne. Przedstawianie sprawozdań z kontroli przeprowadzonych przez Trybunał, a zwłaszcza sprawozdań rocznych, w krajowych instytucjach kontrolnych w państwach członkowskich jest również dobrą okazją do podtrzymywania i zacieśniania stosunków między naszymi instytucjami.

Kolejnym obszarem współpracy z krajowymi instytucjami kontrolnymi jest ustanawianie profesjonalnych norm kontroli publicznej, w którym to procesie Trybunał jest dość aktywny. Inną możliwością jest udział we wzajemnych ocenach innych najwyższych organów kontroli.

11. Jak wspierałaby Pani Parlament w pracach nad skróceniem procedury udzielania absolutorium? Jakie działania może Pani podjąć?

Odkąd jestem członkinią Trybunału, publikacja naszego sprawozdania rocznego została przyspieszona o około miesiąc.

Będę nadal dążyć do usprawnienia procedur, osiągnięcia synergii i zidentyfikowania najlepszych praktyk w ramach kontroli różnych obszarów polityki. W tej kwestii jesteśmy jednak również w dużej mierze zależni od naszych kontrolerów, którym zgodnie z rozporządzeniem finansowym przyznano określone terminy, a ich skrócenie nie leży w naszej gestii.

W Izbie III regularnie doświadczamy opóźnień w realizacji prac kontrolnych ze względu na brak terminowej współpracy ze strony organizacji międzynarodowych, których zadaniem jest wdrażanie funduszy UE. Jako przewodnicząca i członkini Izby III zachęcałam do podawania do publicznej wiadomości nazw takich organizacji w odpowiednich rozdziałach sprawozdania rocznego i wspierałam takie podejście, aby zachęcić je do terminowej współpracy w przyszłości.

Niezależność i uczciwość

12. W jaki sposób może Pani wykazać przed Parlamentem Europejskim swoją niezależność oraz zapewnić, by żadna działalność prowadzona w przeszłości, w chwili obecnej oraz w przyszłości nie podawała w wątpliwość Pani rzetelności w wywiązywaniu się z obowiązków w Trybunale Obrachunkowym?

Niezależność członków Trybunału jest jednym z zasadniczych warunków wstępnych funkcjonowania tej instytucji i podtrzymania zaufania do niej ze strony interesariuszy i obywateli UE.

Aby zagwarantować tę niezależność, będę nadal w pełni przestrzegać kodeksu postępowania członków Trybunału. Nie mam żadnych powiązań politycznych, interesów biznesowych ani nie prowadzę żadnej działalności zewnętrznej, która mogłaby budzić jakiekolwiek wątpliwości co do mojej niezależności lub wyników jako członkini Trybunału.

13. Jak postąpiłaby Pani w przypadku poważnych nieprawidłowości, a nawet oszustwa dotyczącego funduszy UE lub korupcji z udziałem osób pochodzących z Pani kraju? Czy była Pani w takiej sytuacji podczas swojej obecnej kadencji?

Jako kontrolerzy musimy zachować zawodowy sceptycyzm i profesjonalny osąd w całym procesie kontroli, uznając możliwość wystąpienia nieprawidłowości, oszustwa lub korupcji. Zgodnie z Traktatem Trybunał jest zobowiązany do zgłaszania wszelkich przypadków nieprawidłowości. Współpracujemy z Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i Prokuraturą Europejską (EPPO) i przekazujemy odpowiednim organom sprawy, w których podejrzewamy, że doszło do popełnienia oszustwa.

Podczas mojej pracy w Trybunale nie miałam do czynienia z sytuacją, w której takie podejrzenie dotyczyłoby osób pochodzących z mojego państwa członkowskiego. Gdyby taka sytuacja miała miejsce, moje podejście nie różniłoby się od podejścia, które bym zastosowała, gdyby chodziło o jakiekolwiek inne państwo członkowskie lub państwo trzecie.

14. Konflikt interesów może zagrażać reputacji Trybunału Obrachunkowego. Jak postąpiłaby Pani w przypadku konfliktu interesów?

Ujawniłabym prezesowi Trybunału wszelkie konflikty interesów, które mogą wystąpić, lub sytuacje, które mogą zostać uznane za konflikty interesów, aby w pełni odsunąć się od danej sprawy. Jak dotąd nie znalazłam się w takiej sytuacji.

15. Czy jest Pan stroną jakiegokolwiek postępowania sądowego? Jeśli tak, jakiego?

Nie jestem stroną żadnego postępowania sądowego.

16. Jakie konkretne zobowiązania jest Pani gotowa poczynić w zakresie poprawy przejrzystości, zacieśnienia współpracy oraz podejmowania skutecznych działań w związku ze stanowiskami Parlamentu w sprawie kontroli oraz składanymi przezeń wnioskami w ich sprawie?

Jako członkini Trybunału zawsze byłam mocno zaangażowana w przejrzystość i wspierałam wzmożone starania Trybunału w tym zakresie. Nasza współpraca z Parlamentem

Europejskim, a zwłaszcza z komisją CONT, ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia odpowiedniej rozliczalności funduszy UE.

Z zadowoleniem przyjmuję wszystkie wnioski o przeprowadzenie kontroli przedstawione przez Parlament Europejski, nawet jeśli nie zawsze jesteśmy w stanie wszystkie z nich uwzględnić. W takich przypadkach dokładamy wszelkich starań, aby zapewnić jasną informację zwrotną na temat tego, dlaczego odrzuciliśmy niektóre pomysły. Opierając się na moim wieloletnim doświadczeniu w dziedzinie kontroli publicznej, uważam, że kontrole, które „podążają śladem pieniędzy", tj. kontrole rzeczywistych wydatków, w większości przypadków są najlepszym sposobem zaoferowania podatnikom wartości dodanej i zapewnienia, by osoby odpowiedzialne za zarządzanie zostały pociągnięte do odpowiedzialności.

Inne zagadnienia

17. Czy wycofa Pani swoją kandydaturę na przedłużenie mandatu, jeśli opinia Parlamentu w sprawie powołania Pani na członkinię Trybunału Obrachunkowego będzie nieprzychylna?

Jestem mocno zaangażowana w moją pracę w Trybunale i wierzę, że mogę nadal wnosić pozytywny wkład w działalność tej instytucji. Zachowuję najwyższy poziom niezależności, profesjonalizmu i uczciwości i wierzę, że moja dotychczasowa praca tego dowodzi. Gdyby jednak Parlament miał wątpliwości co do tego, czy nadal powinnam pełnić funkcję członkini Trybunału, i wyraził negatywną opinię w sprawie mojego ponownego powołania, wycofałabym swoją kandydaturę.

18. Powołanie na członka Trybunału Obrachunkowego wymaga pełnego zaangażowania oraz poświęcenia się dla tej instytucji, a także troski o zaufanie obywateli do Unii Europejskiej.

– Jaki jest według Pani najlepszy sposób wywiązywania się z tych obowiązków?

W ciągu ośmiu lat pełnienia funkcji członkini Trybunału poświęciłam się pracy na rzecz tej instytucji. Jestem zdecydowaną zwolenniczką rzetelnego i przejrzystego podejmowania decyzji, jasnej komunikacji zarówno z partnerami wewnętrznymi, jak i zewnętrznymi oraz obowiązku dawania dobrego przykładu przez członków.

– Ile dni przebywa Pani obecnie w Luksemburgu? Czy zamierza Pani to zmienić?

Mieszkam i pracuję w Luksemburgu i nie zamierzam tego zmieniać.